

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 8. helmikuuta 2016
(OR. en)

5853/16

LIMITE

DEVGEN 16
CLIMA 5
COPS 43
CFSP/PESC 92
ENV 50
ONU 10
RELEX 88
CSDP/PSDC 71

ILMOITUS

Lähettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Asia: Eurooppalainen ilmastodiplomatia COP21:n jälkeen: Näkökantoja ilmastodiplomatian jatkamiseksi vuonna 2016

Poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean kokouksessa 3. helmikuuta 2016 sovittiin, että komission yksiköiden ja Euroopan ulkosuhdehallinnon (EUH) yhteistä asiakirjaa "Eurooppalainen ilmastodiplomatia COP21:n jälkeen: Näkökantoja ilmastodiplomatian jatkamiseksi vuonna 2016" olisi käytettävä pohjana asiasta neuvoston (ulkoasiat) istunnossa 15. helmikuuta 2016 käytävälle keskustelulle.

Sen vuoksi ehdotetaan, että Coreper II panee kokouksessaan 10. helmikuuta 2016 merkille tämän ilmoituksen liitteenä olevan asiakirjan ja toimittaa sen neuvostolle (ulkoasiat).

Eurooppalainen ilmastodiplomatia COP21:n jälkeen
Näkökantoja ilmastodiplomatian jatkamiseksi vuonna 2016

A/ Lähtötilanne

Pariisin ilmastokokouksessa (COP21) aikaan saatu kaikkien aikojen ensimmäinen yleismaailmallinen, oikeudellisesti sitova globaali ilmastopimus vastasi EU:n ensisijaisia tavoitteita. Se nostaa tavoitetasoa, lisää sitoutumista ja solidaarisuutta ja täydentää kestävä kehityksen toimintaohjelmaa 2030, Addis Abeban kehitysrahoitusohjelmaa ja katastrofiriskien vähentämistä koskevaa Sendain kehystä. Pariisin sopimuksella luodaan puitteet, joilla vauhditetaan ratkaisevasti maailmanlaajuisista siirtymistä ilmastonmuutokseen sopeutuvaan, vähähiiliseen tulevaisuuteen. Siihen sisältyvillä määräyksillä rahoitus- ja teknisestä tuesta vastataan tarpeisiin, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen vaikutuksiin sopeutumiseen sekä niiden aiheuttamiin menetyksiin ja vahinkoihin.

EU:n COP21:n edellä ja aikana osoittama johtajuus, mukaan lukien sen vuoden 2015 ilmastodiplomatiaa koskevan toimintasuunnitelman mukaiset kollektiiviset diplomaattiset toimet, edistivät myönteisen lopputuloksen saavuttamista. EU ja sen jäsenvaltiot hyödynsivät vahvaa näyttöä omista ilmastotoimistaan ja kansainvälisestä tuesta saadakseen aikaan eri alueellisia ryhmiä yhdistävän laajan "korkean tavoitetaso liittouman", mikä merkitsi irtautumista erittäin vanhentuneesta kahtiajaosta, jossa vastuu jakautuu kehittyneiden ja kehittyvien maiden kesken. Tällä oli erittäin tärkeä merkitys neuvotteludynamiikan muuttamisessa COP21:n ratkaisevassa vaiheessa.

Myönteisen kehityksen jatkaminen Pariisin jälkeen edellyttää jatkuvaa poliittista ja diplomaattista aktiivisuutta, jolla tuetaan EU:n ilmastotavoitteita. Painopisteenä on jatkossa sen varmistaminen, että lähes kaikkien osapuolten esittämät suunnitellut kansallisesti päätettävä panostukset (INDC) pannaan täytäntöön ja tavoitetasoa nostetaan vähitellen, niin että Pariisissa sovittu alle kahden asteen pitkän aikavälin tavoite voidaan saavuttaa.

Ulkoasiainneuvosto pyysi ilmastodiplomatiasta heinäkuussa 2015 antamissaan päätelmissä korkeaa edustajaa ja komissiota "raportoimaan vuoden 2016 alussa osapuolikonferenssin (COP21) tuloksista ja niiden vaikutuksista ilmastodiplomatiaan sekä ehdottamaan tulevia toimia". Tässä asiakirjassa hahmotellaan ehdotettuja painopistealoja vuodeksi 2016.

B/ Ilmastodiplomatian jatkaminen vuonna 2016: kolme Pariisin kokoukseen perustuvaa toimintalinjaa

Ilmastodiplomatia on erottamaton osa EU:n ulkopoliittikkaa ja globaalia strategiaa, ja sen on edelleen aktivoitava kansainvälistä yhteisöä puuttumaan ilmastonmuutoksen monialaisiin syihin ja seurauksiin erottamattomana osana sen strategisia prioriteetteja.

Pariisin sopimus on tärkeä osa kehystä, jonka mukaan kestävä kehystä käsitellään ja rahoitetaan. Ilmastonmuutosta koskevat toimet ovat tarpeen kestävä kehityksen tavoitteiden saavuttamiseksi, ja EU:n on saatava aikaan synergiaa kehitys-, katastrofiriskien vähentämis- ja ilmastonmuutostavoitteiden välillä.

Pariisin sopimuksessa jäi avoimeksi monia teknisiä kysymyksiä. Näitä ovat muun muassa yksityiskohtaiset määräykset avoimuudesta ja vastuuvollisuudesta, vuoteen 2050 ulottuvista vähähiilisistä strategioista, Liman–Pariisin toimintaohjelman jatkotoimista sekä teknologiamekanismeista. Marrakeshissa 7.–18. marraskuuta 2016 pidettävä COP22 onkin tärkeä tilaisuus osoittaa edistymistä näissä kysymyksissä.

Ulkoministeriöiden virkamiesten olisi jatkettava poliittista yhteydenpitoa kolmansien maiden kanssa hallitusten tasolla sekä laajemman yleisön kanssa ilmastopimuksen merkityksestä ja sen parhailaan mukanaan tuomasta työstä. EU:n jatkuvan ilmastodiplomatian tulee perustua vuoden 2015 ilmastodiplomatiaa koskevaan menestyksekkääseen toimintasuunnitelmaan, ja siinä on otettava huomioon viime vuoden kokemukset ja parhaat käytännöt. Noin 3 000 EU:n edustustoa ja jäsenvaltioiden suurlähetystä muodostavat maailman laajimman diplomaattiverkoston. Ne olivat yhdessä mukana hankkeessa ja toivat siihen selvää lisäarvoa. Tämän ansiosta EU ja jäsenvaltioiden yhteinen vaikutusvalta oli suurempi kuin niiden osien summa.

Kokemukset, verkostot ja työtavat, joita EU:lle ja jäsenvaltioille on kertynyt vuonna 2015, olisi hyödynnettävä vuonna 2016 ja sen jälkeen, jotta voidaan tuottaa korkeatasoista palvelua ja lisätä yhteisiä valmiuksia ilmastotoimien tavoitteiden saavuttamiseksi. EU:n toimielimet ja jäsenvaltiot jatkavat yhteistyötä ja toimiansa tiivistä koordinointia. Jäljempänä esitetyt toimintalinjat muodostavat ilmastodiplomatian kehyksen vuodelle 2016. EU ja jäsenvaltiot laativat työryhmätasolla yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman, jossa esitetään tarkemmat toimintakohteet, ja arvioivat sitä vuoden mittaan.

Ilmastodiplomatian toimet olisi liitettävä tiiviisti EU:n muihin keskeisiin toimintalinjoihin, kuten EU:n neuvoston arvioon COP21:n tuloksista, pitäen silmällä erityisesti seuraavia: EU:n ilmasto- ja energiapaketti 2030, EU:n tuleva "globaali strategia", kestävän kehityksen tavoitteiden seuranta ja toimintaohjelma 2030 ja katastrofiriskien vähentämistä koskeva Sendain kehys sekä hyväksytty EU:n energiadiplomatiasta koskeva toimintasuunnitelma¹. Olisi selvitettävä mahdollisuuksia lisätä ja kehittää synergiaa sellaisten alojen kanssa kuin talousdiplomatiassa sekä kauppa-, naapuruus-, laajentumis- ja kehityspolitiikka ja humanitaarinen apu.

Ensimmäinen toimintalinja: Pidetään ilmastonmuutosta edelleen esillä strategisena prioriteettina diplomaattisessa vuoropuhelussa, julkisuusdiplomatiassa ja ulkopolitiikan välineissä.

Poliittista ja diplomaattista aktiivisuutta on jatkettava COP21:n jälkeen, jotta voidaan säilyttää myönteinen kehitys, panna sopimus täytäntöön ja vauhdittaa maailmanlaajuisia siirtymistä vähähiiliseen ja ilmastomuutokseen sopeutuvaan talouteen. EU:n olisi varmistettava, että ilmastonmuutos ja COP21:n sitoumukset ovat näkyvästi esillä keskeisillä kansainvälisillä foorumeilla, G20 ja G7 mukaan lukien, sekä kahdenvälisissä ja kahden alueen välisissä vuoropuheluissa vuonna 2016 ja sen jälkeen.

¹ Neuvoston päätelmät energiadiplomatiasta 10995/15.

EU:lla on runsaasti pehmeää valtaa 28 jäsenvaltion yhteenliittymänä, joka koordinoi toimintaansa keskeisten kansainvälisten politiikkojen² alalla. Sen on helpompi valtavirtaistaa ilmastodiplomatia sopimalla yhteisesti ulkoisen toiminnan välineidensä hyödyntämisestä (sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla) kunnianhimoisten ilmastotoimien toteuttamiseksi ja sopeutumiskyvyn kehittämiseksi. Tähän sisältyy muun muassa ilmastotoimien ja kestävä kehityksen tavoitteiden mukaisen kansainvälisen kehityspolitiikan ja Addis Abeban kehitysrahoitusohjelman välisen yhteyden korostaminen sekä yhteistyön lisääminen naapuruus- ja laajentumispolitiikan, pelastuspalvelu- ja humanitaarisen politiikan sekä kaupan (kuten WTO:n asialistan ja Addis Abeban kehitysrahoitusohjelman) alalla. Ilmastomuutosta on edelleen pidettävä erityisenä prioriteettina kahdensivuisessa ja kahden alueen välisessä vuoropuhelussa, G7:ssä, G20:ssä, YK:ssa ja muilla kansainvälisillä foorumeilla.

Erityisesti olisi tuettava neuvotteluja, joita käydään Kansainvälisessä siviili-ilmailujärjestössä (ICAO) ja Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisestä. Lisäksi olisi tuettava neuvotteluja fluorihilivetyjä (HFC) koskevasta Montrealin pöytäkirjan tarkistuksesta.

Toinen toimintalinja: Tuetaan Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa vähäpäästöisen ja ilmastomuutokseen sopeutuvan kehityksen yhteydessä

Ilmastodiplomatian toimissa olisi keskityttävä aluksi ymmärtämään keskeisten maiden näkemyksiä Pariisin tuloksista, kannustamaan sopimuksen ripeään ratifiointiin ja varmistamaan, että kumppanimme ovat valmiita panemaan sitoumuksensa täytäntöön ja toimimaan tavoitetason nostamiseksi ajan mittaan. EU:n on oltava valmis tukemaan kumppanimaita tarvittaessa. Tähän sisältyy innovatiivisten ilmastorahoitusjärjestelmien kautta myönnettävä tuki, sillä yksityisellä rahoituksella on ratkaiseva merkitys rahoitusvajeen korjaamisessa, ja lisätuki suunniteltujen kansallisesti päätettävien panostusten (INDC) täytäntöönpanoa varten.

² Mukaan lukien kauppa, kansainvälinen kehitys, humanitaarinen apu ja kriisinhallinta, liikenne, ilmastomuutos, energia sekä tutkimus ja innovointi.

Ilmastotoimille asetetun EU:n laajuisen 20 prosentin talousarviotavoitteen mukaisesti EUH:n, ilmastotoimien pääosaston (CLIMA), kansainvälisen yhteistyön ja kehitysasioiden pääosaston (DEVCO), naapuruuspolitiikan ja laajentumisneuvottelujen pääosaston (NEAR) ja jäsenvaltioiden kehitysvirastojen välistä tämän alan yhteistyötä ja koordinointia olisi vahvistettava, jotta saataisiin aikaan mahdollisimman paljon synergiaa kestävänsä kehityksen toimintaohjelman 2030 kanssa. Pariisin sopimuksessa tunnustetaan vähiten kehittyneiden maiden ja pienten kehittyvien saarivaltioiden erityinen haavoittuvuus, ja nämä kumppanit tarvitsevatkin rahoitustukea ja tukea valmiuksien kehittämiseen. Ilmastodiplomatian toimien piiriin olisi kuitenkin sisällytettävä myös sellaiset kehittyneet ja keskitulotason maat, joilla myös on poliittisia, teknisiä ja/tai rahoitusvaikeuksia suunniteltujen kansallisesti päätettävien panostustensa täytäntöönpanossa.

Kolmas toimintalinja: Lisätään ponnisteluja ilmaston, luonnonvarojen, vaurauden, vakauden ja muuttoliikkeen välisten yhteyksien käsittelemiseksi.

Ilmastonmuutos on voimakas "uhkatekijöiden voimistaja", ja EU:n ja jäsenvaltioiden on tehostettava työtään sen välittömiin ja välillisiin kansainvälisiin vaikutuksiin puuttumiseksi. EU:n olisi osana kokonaisvaltaista turvallisuusstrategiaansa puututtava maa- ja aluetasolla ilmastonmuutoksen aiheuttamiin monitahoisiin strategisiin uhkiin.

Ilmastonmuutoksen mahdollisten vakautta horjuttavien vaikutusten³ käsittelyä on myös jatkettava suoraan kumppanimaiden kanssa. Yhteyksiä vesidiplomatiaan sekä muita EU:n ja jäsenvaltioiden aloitteita kannustetaan. Ilmastonmuutos on myös yksi maan sisäisen pakolaisuuden, valtioiden hauraudesta johtuvan laittoman muuttoliikkeen, turvattomuuden ja luonnonvarojen niukkuuden perussyistä. Jos EU syventää ilmaston haavoittuvuuden ja valtioiden haurauden ja turvallisuusriskien välisten yhteyksien analysointia ja laatii katastrofeja ja kriisejä koskevan riskinarvioinnin, se voi paremmin määrittää alueita, joilla riskien yhteisvaikutus on erityisen suuri ja joissa voidaan todeta olevan hyviä mahdollisuuksia konfliktinestoon ja sopeutumiskyvyn parantamiseen. Sen, että hillitsemis- ja mukautumispolitiikkoja tuetaan käytännössä panemalla täytäntöön kattavia vähäpäästöisiä talouden kehitysstrategioita, tulisi olla keskeinen osa EU:n laajempaa vastausta muuttoliikehaasteeseen.

Liitteet:

1. Näkökantoja ilmastodiplomatian toimiin vuonna 2016
2. Yleiskatsaus ja saadut kokemukset: ilmastodiplomatian toimet vuonna 2015

³ Muun muassa elintarviketurvaan, luonnonvarojen, veden ja energian luotettaviin saantimahdollisuuksiin, epidemioiden leviämiseen sekä sosiaaliseen ja taloudelliseen vakautteen kohdistuvien vaikutusten.

Liite: Näkökantoja ilmastodiplomatian toimiin vuonna 2016

Jäljempänä luetellut yksittäiset toimet on tarkoitettu yleiskatsaukseksi ehdotettuun toimintaan. EU ja jäsenvaltiot laativat työryhmätasolla vihreän diplomatiikan verkoston välityksellä yksityiskohtaisen toimintasuunnitelman, jossa esitetään täsmälliset toimintakohteet.

Ensimmäisen toimintalinjan toimet: Pidetään ilmastonmuutosta edelleen esillä strategisena prioriteettina diplomaattisessa vuoropuhelussa, julkisuusdiplomatiassa ja ulkopolitiikan välineissä.

- EU ja jäsenvaltiot hyödyntävät tulevia kahdenvälisiä kokouksia ja monenvälisiä foorumeita, kuten G7- ja G20 -ryhmiä sekä YK:ta, pitääkseen ilmastotoimia jatkuvasti esillä ja työskentelevät kumppanien kanssa luodakseen edellytykset myönteisille toimille ja estääkseen taantumisen.
- EU ja jäsenvaltiot sisällyttävät täysin yhteisiin ilmastodiplomaattisiin painopisteisiinsä tavoitteen, joka koskee kansainväliseen sopimukseen pääsemistä ICAOn syyskuun 2016 yleiskokouksessa maailmanlaajuisesta markkinapohjaisesta toimenpiteestä, jolla säänneltäisiin kansainvälisen lentoliikenteen tulevia kasvihuonekaasupäästöjä, ilmastodiplomaattisen tuen antamista Kansainvälisessä merenkulkujärjestössä (IMO) käytäville neuvotteluille tavoitteena hyväksyä huhtikuussa 2016 globaali kansainvälisen meriliikenteen polttoaineen kulutusta ja siihen liittyviä kasvihuonekaasupäästöjä koskevien tietojen keruujärjestelmä sekä sopimukseen pääsyä fluorihilivetyjä (HFC) koskevasta Montrealin pöytäkirjan tarkistuksesta.
- EU:n edustustot ja jäsenvaltioiden suurlähetystöt toteuttavat sopivin väliajoin yhteisiä korkean tason tiedotustoimia. Niissä olisi keskityttävä keskeisiin päätöksentekijöihin ja muutosvoimiin, ei ainoastaan isäntämaiden hallitukseen, vaan myös parlamenttien jäseniin, hallituksista riippumattomiin järjestöihin, vihreään teollisuuteen ja laajempaan kansalaisyhteiskuntaan. Nämä toimet tulisi yhdistää kehittyvien maiden kanssa käytävään poliittiseen vuoropuheluun, jota maailmanlaajuinen ilmastonmuutosliittouma ja sen lippulaivahankkeet tukevat.
- Tehostetaan vuoden 2015 onnistuneiden kokemusten pohjalta yhteistä julkisuusdiplomatiata isäntämaissa. EU:n edustustojen ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjen tulisi esimerkiksi järjestää yhdessä tehostetun ilmastodiplomatian toimintapäivä vuonna 2016. Kohdennettuja toimia voitaisiin myös ajoittaa niin, että ne osuvat yhteen Pariisin sopimuksen allekirjoitusseremonian kanssa, joka on tarkoitus järjestää YK:ssa 22. huhtikuuta 2016, sekä olympialaisten yhteyteen.

Toisen toimintalinjan toimet: Tuetaan Pariisin sopimuksen täytäntöönpanoa vähäpäästöisen ja ilmastomuutokseen sopeutuvan kehityksen yhteydessä.

- EU:n ja jäsenvaltioiden tulisi työskennellä kumppanien kanssa muodostaakseen suunniteltujen kansallisesti päätettävien panostusten sisällöstä kattavan käsityksen, tukea kumppaneita täytäntöönpanosuunnitelmien laatimisessa sekä luoda asianmukaista rahoitus- ja teknistä tukea koskevia yhteyksiä, erityisesti siltä osin, mikä koskee maailmanlaajuisen ilmastomuutosliittouman ja sen lippulaivahankkeiden tukea vähiten kehittyneille maille ja pienille kehittyville saarivaltioille. EU:n ulkosuhdehallinnon tulisi toimia aktiivisesti ripeän ratifioinnin puolesta.
- EU ja jäsenvaltiot valtavirtaistavat edelleen ilmastodiplomatiaa sopimalla yhteisesti ulkoisen toiminnan välineidensä (kuten kehitysyhteistyö, naapuruus- ja laajentumispolitiikka, pelastuspalvelu- ja humanitaarinen politiikka sekä kauppa) hyödyntämisestä kunnianhimoisen ilmastotoiminnan tukemiseksi ja sopeutumiskyvyn vahvistamiseksi muun muassa kehittämällä valmiuksia. Tähän kuuluu valtiosta riippumattomien toimijoiden kanssa tehtävän strategisen yhteistyön tehostaminen Liman–Pariisin toimintaohjelman puitteissa.
- EU ja jäsenvaltiot jatkavat yhdessä työtä kartoittaakseen innovatiivisia mekanismeja, joiden avulla yksityisiltä sijoittajilta voitaisiin saada lisää ilmatorahoitusta. (Esim. Pohjoismaiden neuvoston COP21-kokouksessa käynnistämä pohjoismainen rahoitusaloite "Nordic finance initiative".)
- Marrakeshissa pidettävä COP22 on tärkeä tilaisuus Pariisin sopimuksen täytäntöönpanon käytännön yksityiskohtien määrittämiseksi. EU:n virallisella yhteydenotolla COP22-kokouksen alla voitaisiin selventää EU:n näkemyksiä ja hakea kumppanimailta tukea erityisten Marrakeshissa käsiteltävien kysymysten osalta.

Toisen toimintalinjan toimet: Lisätään ponnisteluja ilmaston, luonnonvarojen, vaurauden ja vakauden välisten yhteyksien käsittelemiseksi.

- EU ja jäsenvaltiot tehostavat osallistumistaan ilmasto- ja turvallisuuspoliittiseen keskusteluun kansainvälisillä foorumeilla, kuten YK:n turvallisuusneuvostossa (jossa kannustetaan päivittämään pääsihteeristön vuonna 2009 laatima asiakirja), Alankomaiden järjestämässä maapallon turvallisuuskonferenssissa (Planetary Security Conference) ja muissa asiaankuuluvissa jäsenvaltioiden järjestämässä konferensseissa ja tilaisuuksissa.
- EU ja G7-ryhmään kuuluvat jäsenvaltiot jatkavat kyseisessä ryhmässä ilmaston ja haurauden käsittelyä toimien G7:n tästä aiheesta laatiman raportin havaintojen pohjalta.
- EU ja jäsenvaltiot jatkavat ja tehostavat ilmaston haavoittuvuuden analyysin sisällyttämistä haurautta/turvallisuutta ja katastrofiriskejä koskeviin arviointeihin ja tekevät yhteistyötä tuloksina olevien riskienvähentämispyrkimysten osalta hyödyntäen kaikkia asianmukaisia ulkoisen politiikan välineitä yhteistoiminnassa olemassa olevien verkostojen kanssa.
- EU jatkaa työtään EU:n ja YK:n ympäristöohjelman (UNEP) yhteisen ilmasto- ja turvallisuutta koskevan aloitteen puitteissa. Siinä käsitellään erityisesti ilmastonmuutoksen vakautta horjuttavia vaikutuksia hauraissa valtioissa.
- EU:ta ja jäsenvaltioita kannustetaan kartoittamaan mahdollisuuksia laatia ilmasto- ja turvallisuutta koskevien toimien luettelo.

Liite: Yleiskatsaus ja saadut kokemukset: ilmastodiplomatian toimet vuonna 2015

1) Ilmastodiplomatian toimet vuonna 2015

Maailman suurin toimiva diplomaattiverkosto

1. EU:lla on maailman laajin diplomaattiverkosto, joka käsittää noin 3 000 EU:n edustustoa ja jäsenvaltioiden suurlähetystä ja noin 90 000 diplomaattia.
2. EU hyödynsi yhteisesti tätä verkostoa pitkin vuotta 2015 saadakseen Pariisissa aikaan mahdollisimman kunnianhimoisen sopimuksen.

Eurooppalaisen ilmastodiplomatian saavutuksia vuonna 2015

1. Korkean tason tiedotustoiminta, yhteydenpito ja julkisuusdiplomatia: Saimme yhdessä jäsenvaltioiden kanssa satoja eurooppalaisia diplomaatteja osallistumaan isäntämaiden kanssa käytyyn vuoropuheluun vuonna 2015:
 - a. Maaliskuussa esitimme "INDC-yhteydenoton" noin 65 maalle, jotta ne ilmoittaisivat omat INDC:nsä. COP21:n alussa useimmat maat olivat toimittaneet INDC:nsä, mikä oli osaltaan eurooppalaisen ilmastodiplomatian ansiota.
 - b. Kesäkuun 17. päivänä järjestettiin ilmastodiplomatian päivä noin 50 maassa. Edustustot ja jäsenvaltioiden suurlähetystöt järjestivät monenlaisia yleisötapauksia.
 - c. Kesäkuussa edustustojen päälliköt esittivät noin 35:tä kohdemaata koskevat selvitykset ilmastonmuutoksesta.
 - d. Syys-lokakuussa järjestettiin 45 maassa yleisölle suunnattuja ilmasto koskevia tiedotustapahtumia, joiden painopiste oli kehitysmaissa ja joissa tuotiin esiin EU:n ja isäntämaiden yhteistyötä.
 - e. Loka-marraskuussa järjestettiin noin 70 maassa korkean tason tiedotustapahtuma/yhteydenotto COP21:n valmistelemiseksi.
2. Globaali eurooppalainen ilmastodiplomatia Kolumbiasta Koreaan:
 - a. Eurooppalaiset diplomaatit astuivat symboliseen "Pariisin-junaan" Bogotassa
 - b. EU:n suurlähettiläät osallistuivat kansalaisten ilmastomarssiin Soulissa

Muita toimia vuonna 2015

1. Korkean edustajan Mogherinin ja komission jäsenen Arias-Cañeten kirje kaikille edustustojen päälliköille (maaliskuussa ja joulukuussa)
2. Pitkin vuotta 2015: EU-johtajat pitivät puheita ja kirjoittivat juttuja ja pääkirjoitussivun artikkeleita ilmastodiplomatiasta
3. Välineinä käytettiin seuraavia:
 - Euroopan sisäinen Agora-verkkoalusta asiakirjojen jakamiseen
 - Asiakirjat ja "kertomukset"
 - Tapahtumat
 - Koulutus (esimerkkinä hyvästä toimintatavasta Saksan ulkoministeriön järjestämä viikon koulutus EU-kollegoille)

2) Kokemukset, joiden avulla EU:n ilmastodiplomatiata voidaan tehostaa vuonna 2016

1. Parannetaan tiedonkulkua etenkin edustustoista ja suurlähetystöistä Brysseliin ja jäsenvaltioiden pääkaupunkeihin esim. tekemällä Agorasta kaksisuuntainen alusta
2. Parannetaan järjestelmällisesti tiedon jakamista kumppanimaissa toimivien EU:n edustustojen ja jäsenvaltioiden suurlähetystöjen välillä ilmastotoimien tehokkuuden ja vaikuttavuuden parantamiseksi virallistamalla vihreän diplomatian verkostojen paikalliset kokoukset ja perustamalla jäsenvaltioiden suurlähetystöjä varten ilmastonmuutosta käsitteleviä yhteyspisteitä
3. Vastataan edustustojen koulutustarpeisiin ottaen myös huomioon tiheä rotaatio, esim. järjestämällä säännöllisesti erilaisia tiedotustilaisuuksia
4. Otetaan ilmastopolitiikka prioriteetiksi laajempiin vuoropuheluihin ja kokouksiin, esim. edustustojen päälliköiden vuotuisiin kokouksiin tai valtuuskuntien alueellisiin konferensseihin
5. Tuotetaan lisää tiedotusmateriaalia, sekä julkaisuvalmista (esim. lehdistöpaketteja, infografiikkaa) että tausta-aineistoa (esim. tapahtumien ohjelmia asiantuntijaluetteloihin)